

קול תודה

עלון התחזקות חודשי בענייני השבח וההודאה לבורא עולם

צדיקים מודים לה'

אמר חסיד אחד:

"בכל יום הקב"ה מלווה לי מליון דולר! חברי שילם למנתח עשרת אלפים דולר על ניתוח בעין, ואני קמתי עם שתי עינים בריאות. שמעתי על יהודי שרגליו השתתקו ל"ע, והוא מעסיק פיליפיני תמורת הון תועפות - והנה כל ההון הזה נמצא אצלי בכיס. רגלי בריאות, ברוך ה'. הידיים, האוזניים, הפה, הזכרון, הלב, המעיים - הכל, ברוך ה', תקין, מליון דולר אצלי, מליון דולר..."

בערב הקב"ה בודק ורואה שלא הייתי ראוי להלוואה הזו. נתון אני בסכנה אולי מחר לא אקבל את המתנה שוב - אך למחרת, א מחייה, הקב"ה ברחמיו החליט שוב להעניק לי הלוואה. וכי איך לא אשמח, וכי איך לא אודה לו..."

מסופר על אדם בעל משפחה מרובת ילדים, שהתגורר בדירה זעירה, וחנוק היה בחובות עד צווארו. באין בידו פרוטה לפרוטה שיגר מכתב מצוקה לכ"ק אדמו"ר הגה"ק מליובאוויטש זיע"א, בו תינה את צרתו וכתב כי נדמה לו כי הוא זוגתו אינם מחזיקים עוד מעמד.

וכך ענה לו הרב הקדוש:

"קראתי מכתבך, ולא הבנתי מילה וחצי מילה.

מבין השורות הבנתי, כי יש לך אישה. הידעת כי יש המוכנים לשלם כל אשר להם עבור מציאת הזיווג? והנה

זיכה אותך הקב"ה בזיווג מן המיטב ואתה מתלונן?

שנית. המשכתי ונוכחתי לקרוא כי יש לך ילדים, ולא אחד ולא שניים אלא בית מבורך בבנים ובנות. שומו שמים.

וכי איך יודע שיש הבוקעים רקיעים עבור שיהיה להם ילד אחד, ואתה מתהלך בין ברכת ה' ורוטן? אתמהה.

שלישית, ממשיך אתה לספר כי נתברכת בקורת גג. יש לך מחסה ממטר ומסתור מן החמה. בה בשעה שאלפים

אחרים נודדים ואין להם היכן להניח ראשם.

ובכן, יהודי יקר, הרי נתברכת בכל טוב ומיטב, מלא אתה וגדוש בברכת ה', איככה תשא ראש לבקש עוד? אלא

מאי? דוחק הפרנסה? צפיפות הבית ברוך ה'?

הכר בחסדי הבורא שגמל עמך עד הנה, רק לאחר מכן קווה לחסדים נוספים."

מסופר כי בעקבות אותו מכתב, אותו חסיד החל להיות שמח בעולמו, ומאז התהפך עליו הגלגל לטובה.

("נפלאותיו לבני אדם", ח"א)

כיצד מרבים בשמחה?

נפסק בשו"ע (או"ח תרצה סעיף ב): "חייב אינש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי". הקשה ב"ערוך השולחן": והדבר מתמיה, דא"כ צריך להיות שיכור קרוב לשכרותו של לוט? ובביאור הלכה הקשה: וא"ת האיך יחייבו חז"ל את השכרות, שהרי דבר זה נזכר בתורה ובנביאים כמכשול גדול?

מבאר ב"קדושת לוי" (קדושות לפורים, קדושה רביעית): "עוד גדל הנס דפורים, שכל הדברים שעשה המן וכונתו היה לרעת ישראל, והוא היה הכל לטובת ישראל, אשר עשה העץ לתלות ואשר יעץ להרוג את ושתי, וזהו היה הכל לטובת ישראל ולמפלתו, כמו שאיתא בתנא דבי אליהו (רבה פכ"א; ויק"ר ה, ד) 'לטובתי נשברה רגלי פרתי'.

מזה יחשוב, שבאם יבוא לאדם איזה רעה יחשוב לו שהכל הוא לטובה, שצריך האדם לחשוב שכל המאורעות בא מן הבורא ברוך הוא, ואם כן בודאי הוא טובה, כי הוא המלך הטוב ובודאי לא יבא שום רעה ממנו. וזה הוא הארת פורים, שמכל הרעות של המן בא טובות." עכ"ל.

ממשיך הברדיצ'ובר וכותב, כי מכאן למדנו, שכשאדם יעמיק במחשבתו שכל הרעות יהפכו לטובות, כמו המן שמחשבתו הרעה בימי מרדכי ואסתר נתהפכה לטובה, מזכך בזה המחשבה שלא יבוא עליו שום רעה. וכל הדברים אשר כרגע נראים כדבר רע, כשישמח בהם ויאמר 'גם זו לטובה' - יתהפכו לטוב. ולכן אל לאדם לפחד משום דבר, כמו שנאמר (תהלים קיב, ז): 'משמועה רעה לא יירא'. והכל בזכות המחשבה והאמירה שהכל לטובה, כמו שהיה בימי מרדכי ואסתר שהכל היה לטובה.

וזהו '**חייב אינש לבסומי בפוריא...**' וכו', כלומר, חייב אדם להתענג בהארת פורים. שיאמר שאין בעולם שום רעה כלל, ואין הבדל בין הדברים הרעים שהם בחינת 'ארור המן', ובין הדברים הטובים שהם בחינת 'ברוך מרדכי' - הכל טוב, ואין שום רע כלל. הכל מהבורא ברוך הוא, המלך הטוב. וזה 'דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי', שכולם המה טובות לישראל, כמו בימי מרדכי ואסתר שמכל המחשבות רעות נתהפך הכל לטוב.

ב"שפתי חיים" (מועדים ב' עמוד ר"ל) מוסיף לבאר: "חייב אינש לבסומי עד דלא ידע וכו'" - אמנם "לבסומי" פירושו הוא להשתכר, אך "לבסומי" יש לו מובן נוסף והוא 'להמתיק' (כמובאר בגמ', מגילה דף ז עמוד ב, 'רווחא לבסימא שכיח', לפי פירוש רש"י. ע"ש שהרחיב בדברים).

חייב אדם "לבסומי בפוריא" - להמתיק את כל הרע שבעולם. מיתוק זה נעשה ע"י ההבנה שאין

הבדל בין הרע לטוב, אלא שניהם כאחד שווים לטובה ומשמשים ככלי לקידוש השם. לכן 'ארור המן' שווה בגימטריא ל'ברוך מרדכי', שבאמת שניהם כאחד שווים לטובה.

כאשר אדם מאמין, שגם הרע הוא טוב באמת, ומוודה לה' גם על הרע, הרי הוא ממתיק את הרע וגורם שהרע נעשה טוב גם בגלוי. וכמו שכתב בעל התניא (אגה"ק י"א): "ואם כן הכל טוב בתכלית, רק שאינו מושג. ובאמונה זו באמת נעשה הכל טוב גם בגלוי, שבאמונה זו, שמאמין שהרע הנדמה בגלוי כל חיותו הוא מטוב העליון, שהיא חכמתו יתברך, שאינה מושגת והיא העדן שלמעלה מעוה"ב. הרי באמונה זו נכלל ומתעלה באמת הרע המדומה בטוב העליון הגנוז".

יהי רצון שנזכה לזאת במהרה.

ורט של הודיה

אמר ה"תפארת שלמה" (פר' וירא):

"ידוע כי האדם הרוצה לבקש על צרכיו הנה צריך מקודם לתת הודאה לשעבר ואח"כ יכול למשוך חסדים להבא, כמו שכתוב: 'הודו לה' חסדו' - פירושו, כשאדם נותן הודאה לשעבר כי טוב, אז מביא חסדים טובים לעולם חדשים לבקרים."

רבי שבתי רוקד ומודה בשבת

עניים מרודים היו רבי שבתי ואשתו הצדקנית. עניים מרודים וחשוכי בנים. דלות משועת זעקה מכל פינה בביתם הרעוע ודחקות מכבידה אפפה את חללו. אך יותר מכל, העיקה עליהם העובדה שטרם זכו לבן. בן שיהיה לממשיך דרכם.

לפרנסתו, היה מתעסק רבי שבתי בכריכת ספרים. פרוטות זעומות בלבד הרויח הוא מעסק זה. בקושי הספיקו הן לפת קיבר עלובה לו ולזוגתו, אשת החיל.

שבוע אחד לא ידע רבי שבתי נפשו. כמעט שלא נזדמנה לו עבודה והפרוטות הבודדות שרגילות היו להמצא בכיסו, נעלמו הפעם והותירו אותו מרוקן מכל וכל.

יום שישי. ערב שבת. רבי שבתי פוּכר ידיו בדאגה עצומה. מאין יהיה להם מעות להכין את צרכי השבת? יין, חלות, דגים... כלום יתכן ששבת המלכה תפרוש כנפיה בעוד מספר שעות, והם ישבו ליד שולחן שרק מפה צחורה פרושה עליו? היתכן שמלאכי השרת יכנסו אל משכנם ויביטו בצלחות הריקות והמיוממות? הן כבר החליט הוא החלטה עיקשת, שלא יבקש שוב צדקה מיהודים נדיבים ברחוב.

צהרי היום. אשתו ממרקת את הבית ושולחת אותו ללמוד, כהרגלו, תוך כדי שהיא מבטיחה לו נאמנה שלא ידאג, היא לא תבקש צדקות מאף אחד. והשם יעזור.

רבי שבתי יוצא בלב כבד. אשתו ממשיכה בעבודות הבית ולפתע מוצאת בגד ישן ועליו כפתורי כסף. רעיון מבריק ניצת במוחה. היא תרוץ מהר למכור את כפתורי הכסף ותמורת המעות שתקבל, אולי עוד תספיק לקנות את צרכי השבת. בזריזות היא פוסעת ברחובות של ערב שבת, מספיקה עוד למצוא אי אילו חנויות שטרם סגרו שערים...

תוך דקות ספורות היו סליה מלאים מכל טוב צרכי השבת. במהירות אופיינית היא עורכת שולחן. מניחה עליו דגים, סלטים ומעדנים נוספים ומחכה בהתרגשות לבעלה שישוב מבית הכנסת ויראה את המופלא שבמראות. שולחן שבת מלא בכל טוב!

כשחוזר רבי שבתי לביתו ורואה את השולחן הערוך, נרות דולקים ובית מלא במיני מטעמים, הוא סבור לרגע שאשתו לא עמדה בהבטחה. אך היא

מרגיעה אותו מיד ואומרת לו שלא ידאג, היא לא ביקשה צדקה מאף יהודי. בהתרגשותה היא מגוללת בפניו את סיפור הכפתורים.

רבי שבתי נמלא בשמחה עצומה, שמחה לא חווה כמוהה כבר זמן רב. בהודית אין קץ הם פונים שניהם להתחיל בקידוש. שמחתו של ר' שבתי מרקיעה שחקים. הוא לא יודע נפשו. עז רצונו להודות לבורא עולם על השפע העצום הזה שהוריד לשולחנו היום. הוא זוכה לענג את השבת! "תודה, רבונו של עולם", הוא קורא באושר והתודה שלו עוצמתית כל כך, ממלאת את כל ישותו.

אשתו מגישה לשולחן מנת דגים טעימה. רבי שבתי חש בכל גופו פרץ הודיה שכזה, עד שהוא קם ממקומו ורוקד בשמחה ריקוד נרגש של הודיה להשם. וכך, אחרי כל מנה, קם רבי שבתי ממקומו, מזמר מילות שבח והודיה לריבון העולמים על כל הטוב אשר גמלו ויוצא בריקוד עליו סביב השולחן. ריקוד המבטא את אהבתו העזה לאביו שבשמיים. ריקוד של הודיה.

שלוש פעמים רקד רבי שבתי. שלושה ריקודים לכבוד השם ולכבוד השבת. באותה שבת צחק הבעש"ט הקדוש זיע"א בביתו במז'יבו' שלש פעמים. במוצאי שבת שאלוהו תלמידיו מדוע שחק כך בשבת? השיבם הבעש"ט כי עוד מעט יראו בעיניהם טעמו של דבר.

מיד ציוה הבעש"ט הקדוש לרתום את העגלה ונסע עם כל החבריא קדישא לעיר אפטא. שם ציוה הבעש"ט לקרוא לרבי שבתי ואשתו, ובקש מרבי שבתי לספר כל מה שארע בליל שבת.

בתחילה פחד רבי שבתי לספר, כי חשש שמא עשה דבר לא טוב. אך הבעש"ט דחק בו לספר, באומרו לו כי מה שעשה פעל גדולות ונצורות בשמיים. אז ניאות רבי שבתי לספר את כל הסיפור מהחל ועד כלה. משסיים, אמר לו הבעש"ט הקדוש, כי בשעה שרקד והודה לה' בביתו, ירדה כל פמליא של מעלה משמי מרום לשמוח יחד עימו.

או אז, שאלו הבעש"ט במה יחפוץ, בעשירות או בבן זכר. נענו רבי שבתי וזוגתו ואמרו, מה לנו עשירות באם אין לנו בן זכר, חפצים אנו בבן זכר. ברכם הבעש"ט הקדוש שיזכו לבן אשר יאיר את העולם, ויקראו שמו "ישראל" כשמו הוא, וביקש שידועוהו בלידתו ויבוא לאפטא להיות סנדק בברית המילה. ואכן כך היה: לאחר שנה נולד להם בן, הרי הוא המגיד הקדוש רבי ישראל מקוד'ניץ זי"ע.

